

Оляднічук Н.В.

к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Згідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Вартість, яка амортизується, – первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості. Строк корисного використання (експлуатації) – очікуваний період часу, протягом якого необоротні активи будуть використовуватися підприємством або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний підприємством обсяг продукції (робіт, послуг) [1]. Згідно цього ж Положення, об'єктом амортизації є вартість, яка амортизується (окрім вартості земельних ділянок, природних ресурсів і капітальних інвестицій). Нарахування амортизації здійснюється протягом періоду експлуатації об'єкта, який встановлюється підприємством при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), і призупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації. Якщо об'єкт основних засобів вивели з експлуатації для здійснення ремонту, то нарахування амортизації не потрібно призупиняти.

Метод амортизації (прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, виробничий) суб'єктом підприємницької діяльності обирається самостійно для відповідної групи об'єктів основних засобів, та зазначається в Наказі про облікову політику.

Суми нарахованої амортизації відносять на відповідні об'єкти витрат (виробництво, загальновиробничі та адміністративні витрати, витрати на збут,

витрати діяльності). При одночасному використанні об'єкта для різних цілей, нараховану амортизацію відносять на витрати за одним із варіантів:

- відображають всю суму нарахованої амортизації в тих витратах, де об'єкт використовується більшою мірою;
- розподіляють суми амортизації на частини, що припадають на цілі використання об'єкта основних засобів (база розподілу визначається самостійно).

У випадку прийняття рішення про зміну методу нарахування амортизації, за базу нарахування амортизації слід брати залишкову вартість на кінець періоду зміни методу амортизації за мінусом ліквідаційної. Нарахування амортизації на об'єкт основних засобів за іншим методом здійснюють у місяці, наступному за місяцем прийняття рішення про зміну методу.

Щомісячне нарахування амортизації має бути документально зафіксоване, тобто відображене у первинних документах: Розрахунок амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) та Розрахунок амортизації інших необоротних матеріальних активів (Наказ Міністерства України від 13.09.2016р. № 818) [2].

Розрахунок амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) застосовують для обліку нарахованої амортизації об'єктів основних засобів із зазначенням періоду корисного використання та періоду за який нарахована сума амортизації. Оформляє Розрахунок бухгалтер, відповідальний за ведення обліку основних засобів. Підписують документ бухгалтер та головний бухгалтер. На нашу думку вищеназваний документ необхідно дещо удосконалити, а саме:

- вказати метод нарахування амортизації;
- відображати дату придбання (виготовлення основного засобу);
- видалити графу № 7 «Сума зносу на початок періоду», оскільки документ за попередній звітний період міститиме інформацію про суму нарахованої амортизації (за звітний місяць і накопиченої);

- графу № 9 назвати «Сума накопиченої амортизації» (за увесь період використання об'єкта основних засобів).

Врахувавши наші пропозиції, документ матиме вигляд (рис. 1)

ТОВ «Злагода»			Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 10101010					
Розрахунок амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів)								
за лютий 2017 року (прямолінійний метод)								
Субрахунок	Інвентарний номер	Назва об'єкта, дата придбання	Вартість, яка амортизується, тис. грн	Термін корисного використання, років	Сума амортизації за місяць, тис. грн	Сума накопиченої амортизації, тис. грн	Об'єкт витрат	Примітка
105	1051010	Автомобіль вантажний IVECO, 25.12.2016	960000	10	8000	16000	93	-
Всього					8000	16000	X	X
Відмітка бухгалтера про відображення у регістрах бухгалтерського обліку:								
Назва регістру		Дебет рахунку (субрахунку)		Кредит рахунку (субрахунку)		Сума, тис. грн		
Журнал-ордер № 4 с.-г.		93		131		8000		
Підпис особи, яка відобразила господарську операцію				✓		/Коваленко О.В./		
28.02.2017р.				✓		/Мороз В.В./		

Виділені фрагменти – удосконалення автора

Таким чином, удосконалена форма Розрахунку амортизації основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) забезпечить формування достовірної економічної інформації щодо нарахування амортизації (за звітний місяць і накопиченої) та відображення її у регістрах обліку.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.buh24.com.ua/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-7-osnovni-zasobi/>.

2. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання : наказ Міністерства фінансів України від 13.09.2016р. № 818 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16>.